

Nr 414.

Godkänd av första kammaren den 13 juni 1939.

Godkänd av andra kammaren den 13 juni 1939.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckta motioner angående främjande av undervisningen per korrespondens m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 221.)

Till Konungen.

I den inom riksdagens första kammare väckta motionen nr 148 har hemställts, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande statliga premier eller stipendier åt mindre bemedlade studerande, som vid undervisning per korrespondens uppnått framstående resultat.

Vidare har i den inom andra kammaren väckta motionen nr 132 hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning angående möjligheten till ett statligt ingripande för åstadkommande av en billigare korrespondensundervisning och i samband därmed effektivare utnyttjande av radion för utbildnings- och undervisningsuppgifter.

Den omfattning, undervisningen per korrespondens numera tagit, och det intresse, densamma i allt större utsträckning rönt, utgöra enligt riksdagens mening bevis för, att denna undervisningsform fyller ett viktigt behov vid sidan av och såsom ett komplement till den egentliga skolundervisningen. Statsmakterna kunna alltså hava anledning att i större utsträckning än hittills uppmärksamma ifrågasvarande undervisningsgren, vilken för närvarande helt omhänderhaves av enskilda företag.

Korrespondensundervisningens särart, kännetecknad bland annat av att densamma kan bedrivas vid sidan av förvärvsarbetet och icke är knuten till vistelse på en viss ort, gör att densamma blir lättare åtkomlig för ungdom, som av skilda anledningar i stort sett saknar möjligheter till utbildning utöver den, som folk- och fortsättningsskolorna kunna giva. Särskilt synes därför korrespondensundervisningen vara lämpad att erbjuda lättillgängliga utbildningsvägar för landsbygdens ungdom samt i allmänhet för mindre bemedlade och obemedlade.

För att ifrågavarande undervisningsform emellertid skall kunna fylla den betydelsefulla uppgift, som sålunda antytts, är det givetvis av vikt, att den icke för med sig så stora ekonomiska uppoffringar, att den på grund härav blir svåråtkomlig för de av densamma intresserade.

Svårigheterna för mindre bemedlade att anskaffa medel till genomgång av korrespondenskurser, särskilt av större omfattning, torde vara uppenbara. Ett förbilligande — i varje fall för mindre bemedlade — av ifrågavarande undervisningsform synes därför vara ett önskemål, som är värt omprövning. Bland annat torde den i motionen I: 148 påpekade utvägen att under vissa förutsättningar anvisa medel till penningpremier eller stipendier böra närmare prövas, varvid de erfarenheter, som gjorts vid utdelande av stipendier av arvsfondsmedel, synas kunna giva en viss ledning. I anledning av vad i förevarande motioner anförts och yrkats, torde utredning i nu angivna hänseende böra verkställas.

I detta sammanhang vill riksdagen erinra om, att 1937 års riksdag i anledning av väckta motioner i sin skrivelse nr 444 anhållit, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning rörande underlättande av möjligheterna för barn, boende å ort, där allmänt läroverk och därmed jämförlig undervisningsanstalt saknas, att besöka sådan anstalt. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, har Kungl. Maj:t den 30 september 1937 uppdragit åt skolöverstyrelsen att verkställa den av riksdagen begärda utredningen, vilken utredning emellertid ännu icke slutförts. Då sistnämnda utredning till sitt syfte nära överensstämmer med den, som riksdagen, enligt vad ovan anförts, finner böra komma till stånd rörande främjande av studier per korrespondens, vill riksdagen ifrågasätta, huruvida icke den av skolöverstyrelsen omhänderthavda utredningen bör utvidgas till att omfatta jämväl denna undervisningsgren.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning, huruvida och under vilka former ett främjande av undervisning per korrespondens skall kunna ske.

Stockholm den 13 juni 1939.

Med undersåtlig vördnad.